तस्मिन् हते महेष्वासे भीष्मेणाहवशोभिना । प्रावेपन्त महेष्वासाः शिखण्डिप्रमुखा रथाः ।
ततो धनञ्जयो राजन् वार्ष्णेयश्चापि सर्व्वशः । अवहारं शनैश्चक्रुर्निहते वाहिनीपतौ ।
ततोऽवहारं सैन्यानां तव तेषाञ्च भारत । तावकानां परेषाञ्च नदताञ्च मुहुर्मुहुः ।
पार्थ्या विमनसो भूत्वा प्राविशन्त महारथाः । चिन्तयन्तो वधं घोरं द्वैरथेन परन्तप ।
इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्व्वणि भीष्मवधपर्व्वणि श्वेतवधे अष्टचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४८ ॥

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ श्वेते सेनापतौ तात सङ्ग्रामे निहते परैः । किमकुर्व्वन् महेष्वासाः पाञ्चालाः पाण्डवैः सह । १९८५
सेनापतिं समाकर्ण्य श्वेतं युधि निपातितं । तदर्थं यतताञ्चापि परेषां प्रपलायिनां ।
मनः प्रीणाति मे वाक्यं जयं सञ्जय शृण्वतः । प्रत्यवायं चिन्तयतो लज्जां प्राप्नोति मे नहि ।
हर्षमाणोऽनुरक्तश्च वृद्धः कुरुपतिः सदा । कृतवैरस्तदा तेन पितुः पुत्रेण धीमता ।
तस्योद्वेगात् भयाच्चापि संश्रितः पाण्डवान् पुरा । स सर्व्वस्वं परित्यज्य दुःखं संश्रित्य तिष्ठति ।
पाण्डवानां प्रतापेन दुर्गदेशं प्रविश्य च । सपत्नात् सततो बाधमार्य्यवृत्तिमनुष्ठितः । १९९०
आश्रयं वै तदा तेषां पुरा राजा सुदुर्म्मतिः । ततो युधिष्ठिरं भक्त्या कथं सञ्जय सूदितः ।
प्रच्छन्नः सगतिः क्षुद्रः पाताले पुरुषाधमैः । न युद्धं रोचयेत् भीष्मो न चाचार्य्यः कथञ्चन ।
न कृपो न च गान्धारी नाहं सञ्जय रोचये । न वासुदेवो वार्ष्णेयो धर्म्मराजश्च पाण्डवः ।
न भीमो नार्ज्जुनश्चैव न यमौ पुरुषर्षभौ । वार्य्यमाणो मया नित्यं गान्धार्य्या विदुरेण च ।
जामदग्न्येन रामेण व्यासेन च महात्मना । दुर्य्योधनो दुष्टमना नित्यमेव हि सञ्जय । १९९५
कर्णस्य मतमाज्ञाय सौबलस्य च पापकृत् । दुःशासनेन च तथा पाण्डवानभ्यसूयत ।
तमहं व्यसने घोरे मन्ये प्राप्तन्तु सञ्जय । श्वेतस्य च विनाशेन भीष्मस्य विजयेन च ।
संक्रुद्धः कृष्णसहितः पार्थः किमकरोत् युधि । अर्ज्जुनाद्धि भयं भूयस्तन्मे तात न शाम्यति ।
स हि शूरस्य कौन्तेयः क्षिप्रकारी धनञ्जयः । मन्ये शरैः शरीराणि प्रमथिष्यति शात्रवान् ।
इन्द्रं इन्द्रानुजसममुपेन्द्रसदृशं रणे । अमोघक्रोधसङ्कल्पं दृष्ट्वा वः किमभून्मनः । २०००
स चैवं वेदविच्छूरो ज्वलनार्कसमद्युतिः । ऐन्द्रास्त्रविदमेयात्मा प्रापतत् समितिञ्जयः ।
सवज्रस्पर्शरूपाणामस्त्राणामसिताऽरिषु । शीघ्रज्याक्षेपहस्तस्तु कौन्तेयो यो महारथः ।
स सञ्जय महाप्राज्ञो द्रुपदस्यात्मजो बली । धृष्टद्युम्नः किमकरोत् श्वेते युधि निपातिते ।
पुरा चैवापराधेन बधेन च चमूपतेः । मन्ये मनः प्रजज्वाल पाण्डावानां महात्मनां ।
तेषां क्रोधं चिन्तयंस्तु अहःसु च निशासु च । न शान्तिमधिगच्छामि दुर्य्योधनकृतेन हि । २००५
कथं चाभून्महायुद्धं सर्व्वमाचक्ष्व सञ्जय ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ शृणु राजन् स्थिरो भूत्वा तवापनयनो महान् । न च दुर्य्योधने दोषमिममाधातुमर्हसि ।
गतोदके सेतुबन्धो यादृक् तादृक् मतिस्तव । सन्दीप्ते भवने यद्वत् कूपस्य खननं यथा ।
गतपूर्व्वाह्णसमये तस्मिन् महति दारुणे । सेनापतौ हते श्वेते भीष्मेण युधि भारत ।